

Bilag til f. t. l. vedr. Danmarks tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber m.v. (Bind III)

nen vil ligeledes blive forpligtet til at fremsende alle sine høringsdokumenter samt det årlige lovgivningsprogram direkte til de nationale parlamenter, så snart de er offentliggjort.

Europa-Parlamentets rolle styrkes

Lissabon-traktaten styrker også Europa-Parlamentet. Det sker først og fremmest ved, at Lissabon-traktaten udbreder anvendelsen af den såkaldte almindelige lovgivningsprocedure (den blev tidligere kaldt for fælles beslutningstagen), som indebærer, at forordninger og direktiver fremover på langt flere områder end i dag skal vedtages af såvel Europa-Parlamentet som Rådet. Dette vil også komme til at gælde inden for strafferet og dele af politisamarbejdet. Den lovgivende magt i EU udøves således som udgangspunkt af Europa-Parlamentet og Rådet i fællesskab.

Lissabon-traktaten styrker også Europa-Parlamentets indflydelse i den årlige budgetprocedure, hvor Parlamentet sidestilles med Rådet og får indflydelse på hele budgettet, herunder landbrugsudgifterne.

Borgerinitiativ

Som noget nyt indfører Lissabon-traktaten en regel om, at én million EU-borgere kan opfordre Kommissionen til at fremsætte et EU-forslag på et konkret område.

Chartret og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention

EU's charter om grundlæggende rettigheder blev vedtaget af EU's institutioner i 2000. Chartret har indtil nu været politisk, men ikke juridisk bindende. Lissabon-traktaten medtager ikke chartret i traktatteksten, men gør det juridisk bindende ved at indsætte en traktatbestemmelse, der henviser til det. Det understreges samtidig i traktaten, at charteret ikke udvider EU's beføjelser. Chartret genproklameres i en opdateret udgave i december 2007.

Lissabon-traktaten bestemmer endvidere, at EU skal tiltræde Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Dermed vil Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol i modsætning til i dag kunne behandle klager over EU som sådan. Det præciseres samtidigt i traktaten, at EU's tilslutning til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention ikke ændrer EU's beføjelser.

Et mere åbent EU

Det bliver traktatbestemt, at alle EU's institutioner, organer, kontorer og agenturer underlægges et krav om åbenhed og krav om god forvaltningsskik. Enhver EU-borger får ret til aktindsigt inden for rammerne af de almindelige begrænsninger af hensyn til offentlige eller private interesser. Dernæst bliver det indskrevet i traktaterne, at alle samlinger i Europa-Parlamentet er åbne for offentligheden, og at møderne mellem medlemslandenes ministre i Rådet vil være åbne, når ministrene vedtager ny lovgivning. Formålet er, at alle EU's beslutninger skal træffes så åbent som muligt. Den øgede åbenhed skal også medvirke til at fremme gode styreformer og sikre civilsamfundets deltagelse i det daglige arbejde i EU.

Et mere effektivt EU

Lissabon-traktaten effektiviserer det europæiske samarbejde ad to veje: Dels gennem en række institutionelle ændringer, dels ved en strømning af EU's beslutningsgange.

Lissabon-traktaten indeholder således en række institutionelle nyskabelser. Endvidere forbedres Rådet's evne til at træffe beslutninger især på to punkter: For det første bliver der tale om en øget anvendelse af kvalificeret flertalsafgørelser i Rådet. For det andet ændres definitionen af kvalificeret flertal i Rådet.

Øget anvendelse af kvalificeret flertal

Ifølge Lissabon-traktaten bliver det hovedreglen, at Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertalsbeslutning. Lissabon-traktaten indfører på den baggrund kvalificeret flertal på en række nye områder. Dette vil for eksempel gælde for de fleste vedtagelser om politi- og strafferetligt samarbejde. I visse tilfælde vil der dog samtidig blive indført en såkaldt »nødbremse«, der gør det muligt for et enkelt medlemsland – under visse betingelser – at blokere for vedtagelsen og henvise beslutningen til Det Europæiske Råd, som træffer afgørelse med enstemmighed.

Ny definition af kvalificeret flertal

Lissabon-traktaten ændrer på tærsklen for, hvornår der eksisterer et kvalificeret flertal af medlemslandene til at kunne træffe en beslutning i Rådet. Den 1. november 2014 indføres så-